

Guillem Terribas,

llibreter emèrit

«Tinc tres fonts de coneixement:
el carrer, la conversa i el cinema»

Text > JORDI DORCA

Llibreter jubilat, actor, pintor, escriptor, cinèfil i gran conversador. Guillem Terribas és una versió gironina del personatge de Woody Allen Leonard Zelig: allà on hi ha actes culturals, allà hi és ell d'alguna manera o altra. Des de la llibreria, des del Truffaut, des de la taula d'algun cafè del carrer de les Hortes, Terribas ha estat sempre un treballador incansable, un mediador, un punt de trobada i una peça imprescindible de la dinamització cultural de la Girona dels darrers anys. Quan avui tothom parla del treball en xarxa, ell ja en torna. Aquí teniu el resultat de dues hores de tertúlia d'un pandèmic dilluns de novembre a les deu.

>> Foto: CLAUDI VALENTÍ

Us qualifiquen de moltes maneres: d'activista, animador, mediador, dinamitzador cultural... Amb quina d'aquestes formes us quedeu?

«Home de massa oficis, pobre segur». Jo em quedo amb totes aquestes, però em costa definir-me a mi mateix. Ara he trobat una bona fórmula: «llibreter emèrit», i espero que a la llarga sigui «llibreter emèrit / escriptor».

La vostra tasca de dinamització cultural us ve de lluny: de jove ja participàveu en molts actes des de moltes entitats diferents. La vostra activitat en l'escoltisme va ser el principi de tot?

Tenia deu anys; allà vaig descobrir l'amistat, el territori, a espavilar-me i sobretot a descobrir i a prendre consciència que teníem una llengua, una història, en aquell moment silenciada.

I després, ja en el postescoltisme, vau formar part d'un projecte cultural que va néixer en una rectoria i que vau anomenar La Pastera.

(Somriu.) A Salt hi havia el patronat parroquial. Era una entitat conservadora. Una gent tenia ganes de fer coses noves i ens en vam escindir. El rector ens va cedir un espai per a nosaltres. Allà, amb amics de l'escoltisme i amb persones més grans, vam muntar La Pastera. Vam fundar un grup de teatre i vam organitzar els «Dijous Pastera», que eren unes xerrades en les quals venien personatges a parlar de temes diversos. Allà em vaig fer com a adult i alhora allò em va fer entrar al món del teatre i de la cultura.

Més endavant vau entrar en contacte amb el món cultural de Girona.

Quan tenia quinze anys vaig entrar en contacte amb la Llibreria Les Voltes. La Mercè Mas em va demanar que li dissenyés un aparador. Aquests aparadors els havien fet abans artistes interessants: Lluís Güell, Carles Vivó o Jordi Soler, i per a mi això va ser molt important. I a partir d'aquí, la llibreria va ser el meu punt de trobada a Girona. Després, gràcies a Miquel Berga, vaig conèixer la família Carbó, Modest Prats i altra gent interessant.

I després és quan es forma La Tribu?

El nom de La Tribu és un invent meu. Era una comunitat de base, inspirada una mica en els quibuts israelians. Hi havia una sèrie de gent amb la qual en-

carra tenim molta relació i ens trobem una vegada a l'any. Estàvem tots sota la coordinació de Mon Marquès i amb en Modest [Prats] com a referent. Vam fer una tancada a Sant Martí de Llémena. En vam dir «El Corcó». Ens trobàvem cada setmana, fèiem misses... de fet, vivíem junts. Viure en comunitat amb tota aquella gent va ser per a mi molt important.

El teatre ha sigut una altra de les vostres aficions i passions?

Sí, vaig començar a La Pastera, després al Proscenium, després vaig ser del grup que va recuperar els pastorets a Salt, i d'aquí a la fundació d'El Talleret. He fet d'actor i d'escenògraf. Als pastorets hi havia Josep Domènech, Pilar Prats i una sèrie de gent que tenien talent com a actors. En Xicu [Masó], que jo coneixia de Proscenium, em va dir que buscava gent per a un muntatge de

La cantant calba, d'Eugène Ionesco. Li vaig dir que vingués a Salt a conèixer la companyia en un sopar de comiat de les funcions de Nadal. Allà ens va dir que tenia la idea de crear una companyia més estable i jove, després ens va parlar d'un taller de teatre i Lluís Matteu, en un to sorneguer, va dir: «Potser amb un talleret ja passarem».

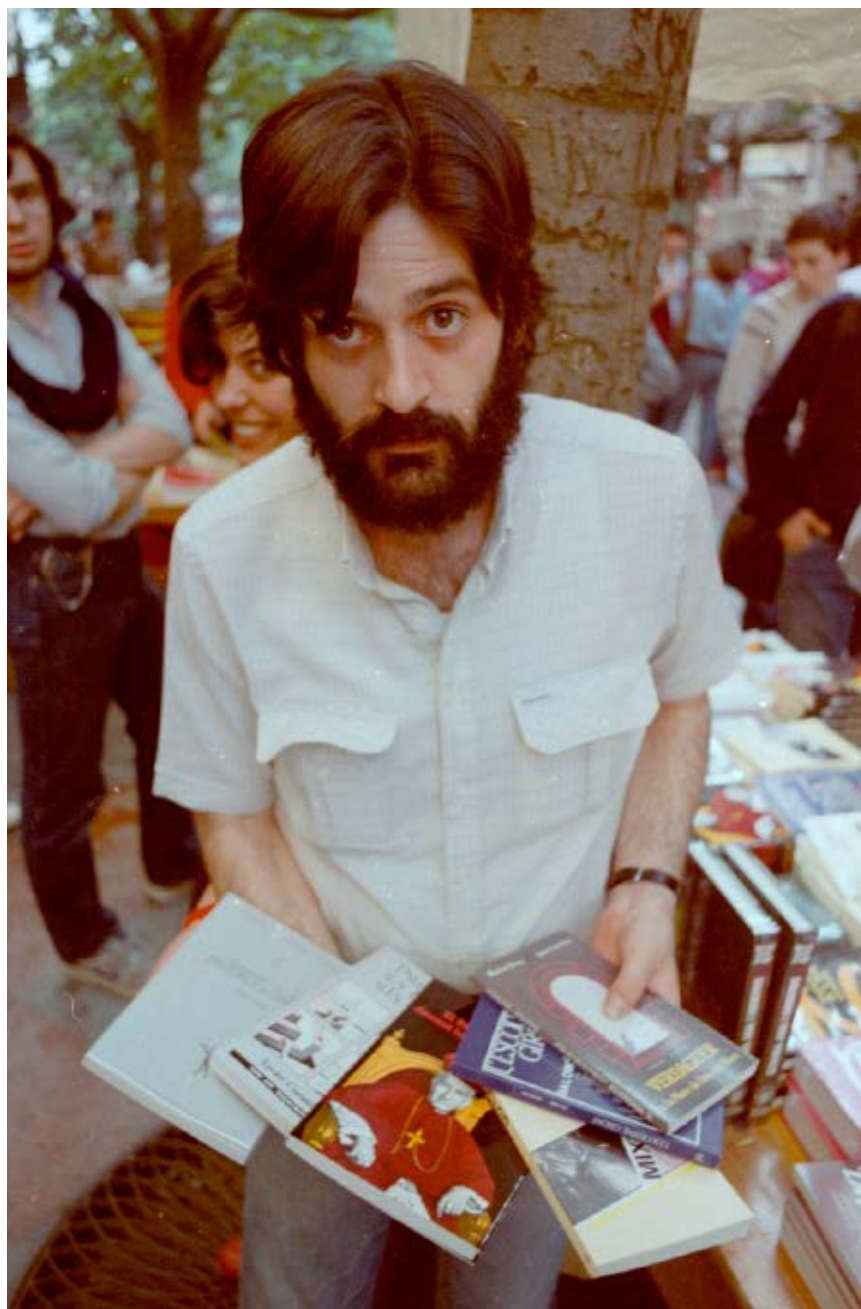
I d'aquí ve el nom.

(Riu.) Exacte.

Sou l'home dels mil oficis.

A catorze anys ja treballava a l'Hotel Peninsular, després vaig estar a l'Hotel Murlà Parc de Sant Feliu de Guíxols,

>> Guillem Terribas el Sant Jordi de 1984 a la parada de la Llibreria 22, a la rambla de Girona. (Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. QUIM CURBET.)

«Ara he trobat una bona fórmula per descriure'm a mi mateix: "llibreter emèrit". Espero que a la llarga sigui "llibreter emèrit / escriptor".»

>> Josep Maria Fonalleras, Guillem Terribas i Miquel Fañanàs l'any 1982.
(Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. QUIM CURBET.)

a una botiga de làmpades —Lladó Il·luminació— i vaig fer de venedor de panots a una empresa de Tordera. Quan vaig tornar de la mili, Jaume Curbet em va oferir vendre espais publicitaris a la revista *Presència*.

I allà vau entrar en un altre món que us interessa, el periodisme.

Jo estava en un altre departament, però tot i això, allà vaig conèixer i vaig tenir relació amb Narcís-Jordi Aragó, amb Rafel Nadal, amb Just Manuel Ca-

sero, Francesc Ferrer i amb tot el món de *Presència*.

I un altre món que també us ha agradat molt és el de la ràdio.

Als anys vuitanta vaig col·laborar a Ràdio Cadena. L'emissora la dirigia Joan Albert Argerich, que va fer una gran aposta per la ràdio de proximitat. Allà treballaven Ramon Rovira, Mateu Ciurana i el malaurat Lluís Lladó. Jo anava a parlar de llibres i cinema en un programa de l'emissora. Sempre havia estat un somni fer ràdio, i hi he participat sempre que he pogut.

Encara feu ràdio, avui?

Sí, amb Pere Garcia. En Pere va entrar a Ràdio Cadena en un programa meu que es deia *D'ací i d'allà i de més enllà*. Hi parlava de musicals un dia a la setmana. Després vam estar junts a Ràdio Girona. A Fem Girona també hi vam fer un programa, *Garcia & Terribas Associats*. Quan van tancar l'emissora vam anar a Ràdio Salt, i de moment continuem allà.

Tornem al món laboral. Treballàveu a *Presència*, però en aquell moment vau buscar altres feines que us ajudessin a tenir més ingressos.

En aquell moment treballava amb el meu cunyat, Xavier Roger, en una empresa de fred industrial i de venda de fibra de vidre. Un dia Quim Masó em va proposar d'anar a treballar amb ell a una empresa d'assegurances de la qual era el delegat. Li vaig dir que sí. Dies després, quan ja anava a deixar

>> Amb Maria Mercè Roca el 1984.

(Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. QUIM CURBET.)

la meua feina per començar a la nova, en Quim em va dir que des de Bilbao li havien dit que no agafés ningú més. Ho vaig entendre, i amb en Quim no ens vam enfadar, ni de bon tros; vam ser encara més amics. Jo en aquell moment no tenia coratge per dir que em readmetessin perquè feia quinze dies que ensenyava el meu substitut i no li podia fer aleshores la mala passada de fer-me enrere. Tot era molt complicat; a més, acabàvem de ser pares.

Però d'aquest contratemps va sortir una oportunitat que va ser vital a la vostra vida: la Llibreria 22.

Doncs sí, jo anava molt sovint a la botiga de mobles de dos amics, Manel Cassú i Leli Camps. Un dia els vaig explicar la situació. I allà va sortir la idea de fundar una llibreria que fos un aparador de moltes activitats culturals. Un altre dia vam sopar en Manel, la Leli, en [Josep Maria] Nolla, cate- dràtic d'història, i la Concha Puertas,

la seva dona, que era una noia de Madrid, casada de feia poc i que tampoc tenia feina. No ens coneixíem, però vam acordar que ella i jo portaríem la llibreria. Vam fer números i vam veure que necessitàvem dos milions. Per tant, la idea era buscar deu socis que aportessin dues-centes mil pessetes cadascun.

«Amb l'escoltisme vaig prendre consciència que teníem una llengua, una història, en aquell moment silenciada»

Una feina difícil.

Sí i no. Tots vam parlar amb gent que coneixíem per intentar convèncer-los. Alguns hi van entrar de manera inesperada; per exemple, vam anar a veure Narcís Carreras per un local que volíem llogar a prop de la plaça del Lleó. No ens el va llogar, però ens va dir que entrava en el projecte. A Joan Ribas, li vam demanar que ens portés l'assessoria, i també va voler ser-ne soci. Després Ribas ens va dir que el local en el qual hi ha ara la llibreria era de Joaquim Franch, li vam llogar el local i també s'hi va apuntar. Llavors van venir Quim Masó, Quim Pujadas, Joan Carbó, el fotògraf Josep Maria Oliveras, Enric Bayona, Manel Serra, Francesc Hereu, Ramon Picamal, Ignasi Pèlach, els germans Targa, Joan Miró, Manel Nadal, Carles Vivó... Finalment no van ser deu, sinó més, els socis que es van afegir al projecte. Molts van fer un crèdit, dues-centes mil pessetes de l'època no eren poca cosa.

I en tres mesos vau fundar una llibreria.

Sí, al juliol i l'agost vam anar a parlar amb editorials i amb distribuïdores i vam llogar el local. Era en ple estiu. Jo m'ocupava de qüestions legals, publicitat i distribuïdores. En Manel es va ocupar de les obres i la Concha, al pis de dalt, anava entrant i marcant els llibres. Llavors vam haver de decidir

>> Amb Lluís Muntada el 1987. (Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. MANEL LLADÓ.)

>> Foto: CLAUDI VALENTÍ

que el nom fos el número del carrer, 22. Vam pensar que a la llarga li dirien «Can 22», i finalment tothom li diu «La 22». La vam inaugurar el 20 d'octubre de l'any 1978.

I llavors va arrencar amb les presentacions.

La primera presentació va ser d'un llibre de Fontserè, i vam anar a sopar al Fornells Parc.

I a partir d'aquí, un deversall de presentacions i actes.

Quan jo vaig plegar en fèiem massa, en fèiem més de cent. Se n'han arribat a fer cent seixanta.

Això ha fet que coneguésiu molts escriptors que potser en aquell moment no eren gaire coneguts, però que amb el temps han estat importants.

Sí, hem crescut junts. Amb Monzó vam començar amb la primera novel·la i a partir de llavors vam anar presentant tots els seus llibres. Han passat casos semblants amb Pàmies, Jordi Puntí, Ferran Torrent i tots els escriptors gironins. Quan fèiem una presentació, intentàvem que l'escriptor se sentís a gust i ben acollit; un cop acabada, anàvem a sopar i a prendre unes copes. Empar Moliner va definir La 22 com la catedral de les presentacions, i això em fa feliç.

« Sempre he volgut demostrar que La 22 no era flor d'un dia, i també demostrar als socis que la confiança que ens van fer era la correcta. Vaig trigat trenta-cinc anys a treure'm aquest pes de sobre.»

Després la llibreria es va mostrar molt activa també amb altres tipus d'activitats, exposicions, i col·laborant en molts altres actes.

Sí, els principis fundacionals de la llibreria deien que havíem de programar activitats i tenir presència a la ciutat, i ens hi vam posar. Recordo una vegada, quan Josep Domènech treballava amb nosaltres, que vam retirar els mobles de la llibreria perquè ell i Josep Ma-

>> Amb l'escriptor gallec Manuel Rivas al MOT de 2017.
(Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. PERE DURAN.)

ria Fonalleras hi interpretessin l'obra d'August Strindberg, *La més forta*. Hem fet de tot.

Vau crear un premi literari que ha servit per donar a conèixer moltes veus noves.

És un premi que ajuda gent jove a editar les seves obres. Hi ha molts autors que ho passen molt malament bus-

cant qui els publiqui un llibre. Les editorials sempre ens diuen que pugem la dotació i jo m'hi nego, perquè vull que sigui un premi d'autors que comencen. Un autor consolidat per un avançament ja cobra més que els dos mil cinc-cents euros que donem de premi. Crec que fent-ho així garantim que sigui més just i

independent. A banda d'això, personalment intento ajudar molts autors a trobar un editor, te'n puc posar molts exemples.

També heu ajudat artistes a difondre la seva obra i heu col·laborat en tots els actes de la ciutat que heu pogut.

Sempre he volgut demostrar que La 22 no era flor d'un dia i també demostrar als socis que la confiança que ens van fer era la correcta. Vaig trigat tren-

ta-cinc anys a treure'm aquest pes de sobre. La qüestió era no creure mai que ja havíem arribat i sempre intentar evolucionar. Fins i tot hauria agraït que les altres llibreries haguessin estat més agressives; així m'haurien motivat més.

>> Foto: CLAUDI VALENTÍ

>> Joan Miró, Jaime Gil de Biedma i Guillem Terribas el 1984. (Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. QUIM CURBET.)

També vau fer feina des de la presidència del gremi.

Sí, i n'estic molt content. Vaig fer mans i mànigues perquè la gent cregués en el gremi i treballéssim junts. En la meua època ens vam fusionar amb el Gremi de Llibreters de Catalunya sense que nosaltres perdéssim la nostra identitat. Vam fer que, tot i ser competència, les diferents llibreries treballéssim juntes.

Creieu que s'edita massa per al nombre de lectors que hi ha?

Segur que sí; una llibreria rep uns mil cinc-cents llibres al mes. Però jo no soc ningú per dir-ho, qui es juga els diners és l'editor i segur que edita allò que creu que és bo.

Ho dic per aquella frase vostra: «El bon llibreter és qui sap retornar».

Això ho deia perquè quan reps les novetats has de saber què tornes, però sobretot què et quedes com a llibre de fons. Una llibreria es diferencia d'una altra pel fons que té. Quins llibres tinc, com els organitzo a la llibreria i com els mostro als aparadors. Per exemple, *El vigilant en el camp de sègol* hi ha de ser; *El cinema segons Hitchcock* de Truffaut ha de ser a la secció de cinema, i

llibres de Wittgenstein a l'apartat de filosofia.

A banda de tota aquesta feina, Guillem Terribas també és pintor?

Dibuixar i pintar sempre han estat part de mi des de petit. He format part de diversos col·lectius, com la famosa Assemblea Democràtica d'Artistes de Girona (ADAC). Fa un temps vaig penjar una fotografia d'un quadre meu de fa anys a les xarxes i la Gemma de Vitel·la [llibreria de l'Escala] em va demanar si era meu i em va proposar de fer una exposició. Vaig anar a l'estudi de Jordi Gispert a Garriguella i allà vaig pintar algunes teles i dibuixos i vaig recuperar quadres antics. Hi havia obra d'abans i d'ara. La vaig exposar a l'Escala, a Girona i a Palafrugell. Ara estic una mica en pausa. Dissenyant els aparadors i els cartells que jo escrivia a mà, ja cobria aquesta faceta meua més artística.

Tot i això, l'art que us agrada més és el cinema.

Jo tinc tres fonts de coneixement: el carter, la conversa i el cinema. El cinema sempre ha estat amb mi. Jo he estat un lector corrent i he simpatitzat amb el teatre, però en canvi sempre he estat

un cinèfil. El cinema m'ha ensenyat a comportar-me, a fumar, a parlar...

A més, vau ser impulsor del Col·lectiu i del Cinema Truffaut.

El Col·lectiu és una Nouvelle Vague a la gironina. Som gent que parlem de cinema als mitjans i que optem per programar un tipus de cinema que creiem que cal mostrar, i en versió original.

Vau començar programant unes sessions als Cinemes Catalunya.

El senyor Agustí dels Cinemes Catalunya i el Teatre Ultònia, avui propietaris dels Ocine, em va trucar. La crítica els acabava de concedir el Premi a la millor sala de Catalunya i em va proposar que els que parlàvem de cinema als mitjans, en Mateu Ciurana, l'Àngel [Quintana], l'Imma [Merino], en Paco [Vilallonga], en Salvador [Montalt], l'Edmond [Roch], en [Josep] Mir, en Pep Prieto i en [Jordi] Roura, organitzéssim una Setmana de la Crítica. Vam programar pel·lícules i també vam organitzar presentacions de llibres i una taula rodona. La Setmana va començar amb Jaume Figueras i jo presentant *El crepusculo de los dioses*. Va ser un gran èxit i en vam poder fer una segona edició.

I després va venir el Modern.

Els propietaris de la sala B del Modern, que no estava en un bon moment, havien obert feia poc els ABC Plaça. Va ser llavors que ens van oferir la sala per poder-hi programar. Per deferència, vam parlar amb el senyor Narcís Agustí i li vam dir si podíem disposar de la sala Catalunya 3 per fer el mateix que la Setmana de la Crítica, però tot l'any, i ens va dir que això era impossible. Li vam demanar si li molestaria que ho féssim al Modern, i ens va dir que no. Llavors vam parlar amb el senyor Gratacós i ens va deixar la sala de dilluns a divendres, però només les dues darreres sessions. Vam estar tres mesos de prova i en veure que funcionava ens van donar tota la setmana i totes les sessions. La Caixa de Girona i després "la Caixa" ens van pagar una subvenció de cent mil pessetes i l'Ajuntament ens pagava la reprografia dels cartells i fulls de sala.

«Quan reps les novetats has de saber què tornes, però sobretot què et quedes com a llibre de fons. Una llibreria es diferencia d'una altra pel fons que té.»

L'any 1999 el Cinema Modern va tancar, l'Ajuntament de Girona va comprar l'edifici i el va gestionar a partir del 2000.

Sí, nosaltres aquest any hem celebrat els vint anys, però en realitat en són trenta. Som gent molt diferent dins el mateix

Col·lectiu, i jo soc una mica qui fa d'enllaç entre les dues ànimes de l'agrupació amb les institucions, i m'ocupo de controlar i gestionar el dia a dia. Per a mi el Truffaut és tan important com la llibreria, un somni que sempre he volgut fer realitat sense la pressió de la professionalitat. Em sorprèn molt agradablement aquest treball conjunt i continuat que hem fet des del Col·lectiu i que encara fem amb tanta il·lusió.

Ara vindrà una nova etapa del Truffaut, després de la reforma del cinema.

Sí, l'edifici és espectacular i ens ofereix moltíssimes possibilitats, que es notaran i es podran veure en els

pròxims anys. Un cinema com aquest, on es projecti cinema d'autor, en versió original i que exerceixi com a centre cultural, és el futur. I amb la reforma estarem inserits en un edifici i en una estructura que ens obriran moltes possibilitats.

Tota una vida present en tots els xous, tal com dieu sempre.

Des dels dotze anys he sortit cada vespre a reunions, trobades, assajos, xerrades presentacions, assemblees d'artistes o reunions del col·lectiu. Només vaig deixar de fer-ho el 14 de març del 2020.

Amb el confinament.

Exacte. Amb el confinament he descobert un nou món a casa, sense compromís i sense càrrec de consciència per no poder anar a algun lloc.

Ha estat difícil?

A la llibreria m'hi he deixat la pell, però també m'ho ha donat tot. De fet, si em fas aquesta entrevista és per La 22. No hi ha excuses si et vols involucrar amb el que fas. Es tracta de viure sempre amb les mateixes ganes, tenir la curiositat d'aprendre i oferir coses noves. I fins aquí la meua reflexió.

>> Foto: CLAUDI VALENTÍ

